

DigiOne

Ennakkoarviointi

Kuntalaisvaikutukset eli ihmisiin kohdistuvat vaikutukset, jotka kohdistuvat kunnassa asuviin henkilöihin, jotka käyttävät tai eivät käytä tarkasteltavaa palvelua tai muihin kunnan palveluja käyttäviin henkilöihin.

Vaikutusten tunnistaminen

Muutoksen kohde	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	Selvitettävä
Terveys ja hyvinvointi	X		
Yhdenvertaisuus kuten sukupuolten ja kieliryhmien välinen tasa-arvo	X		
Työllisyys ja työelämä	X		
Tietoyhteiskuntataidot	X		
Turvallisuus ml. tietoturva	X		
Palvelujen ja sosiaaliturvan taso, kattavuus ja saatavuus myös kunnan eri alueilla ja kielillä	X		
Lapsivaikutukset	X		
Lapsivaikutusten arvionti			X

Vaikutusten ennakoarvionti

Muutoksen kohde	Nolla-vaihtoehto	DigiOne	Perusteluja
Terveys ja hyvinvointi	Hyvinvoinnin edistäminen vaikeaa, sillä kouluissa syntyvä hyvinvointiin liittyvä tieto on vaikeasti hyödynnettävissä ja hajallaan erilaisissa tietojärjestelmissä.	Hyödyt: Kun DigiOne tietoaalusta kokoa tiedot sovitun tietomallin mukaisesti, tieto on hyödynnettävissä nykyistä monipuolisemmin kehittämistyössä ja päätöksenteossa. DigiOne on esiselvitysvaiheessa kartoittanut koulutuksen järjestäjien tiedolla johtamisen tarpeita ja tämä työ sekä alustan ydintiedot tekevät jatkossa mahdolliseksi hankkia aitoihin tarpeisiin pohjautuvia palveluita ja ratkaisuja. Riskit: Kertyvää	Toimivan hyvinvointityön perusta on toimenpiteiden syy-seuraus -suhteiden ymmärtäminen. DigiOne alustan ja tietomallin ansiosta koulutuksen järjestäjät, oppilaat ja huoltaja sekä muut hyvinvointityötä tekevät toimijat saavat käyttöönsä yhtenäistä ja laadukasta tietoa jonka pohjalta hyvinvointia edistävien toimenpiteiden suunnittelu on osuvampaa, yksilöllisempää ja siten myös toimivampaa. Riskien

		tietoa ei osata (ihmisten ja organisaatioiden kyvykkyydet) tai kyetä (digitaaliset analytiikapalvelut puuttuvat) hyödyntämään hyvinvointityön suunnittelussa ja toteuttamisessa	välttäminen: varmistetaan koulutuksen järjestäjien osaaminen ja kyvykkyydet sekä palveluntarjoajien tarjoamien tiedolla johtamisen palveluiden laatu.
Yhdenvertaisuus	Ei edistä oppijoiden yhdenvertaisuutta. Opetuksen tasalaatuisuutta on vaikea osoittaa. Tieto toteutuneen opetuksen tavoitteista ei ole tallennettuna järjestelmällisesti.	DigiOne-alusta tekee mahdolliseksi opetuksen tavoitteiden ja toteuttamisen tilastoinnin ja tuottaa tietoa opetuksen yhdenvertaisuudesta.	Opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta ei tallennu arvioinnin ja tuntimerkintöjen lisäksi muuta tietoa.
Yhdenvertaisuus	Nykyiset sähköiset palvelut eivät kasvata eriarvoisuutta sähköisten palveluiden käyttämisen osalta.	Hyödyt: DigiOne-alusta tekee mahdolliseksi tarjota koulutuksen ja opetuksen suunnittelun digitaalisia palveluja joissa opetuksen suunnittelu ja arviointi on sekä nykyistä yhdenmukaisempaa että perustuu paremmin oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin. Riskit: Palveluiden sähköistymisen vuoksi tietoyhteiskuntataidot sekä laitteiden ja yhteyksien saavutettavuuteen liittyvät seikat voivat eriarvoistaa kuntalaisia.	Riskien välttäminen: Sähköisten palveluiden käyttöön tarvittavia laitteita ja yhteyksiä pitäisi kyetä tarjoamaan koulutuksenjärjestäjän puolesta yhdenvertaisuuden näkökulmasta.
Tietoyhteiskunta-aidot	Nyt digitaitojen hyödyntäminen oppimisessa riippuu opettajan kyvykkyydestä ottaa sähköisiä palveluita käyttöön, ja tästä seuraa se, että oppilaat ovat	Hyödyt: DigiOne palvelualusta ja tietomalli edistää tiedon yhteentoimivuutta ja ajantasaisuutta ja siten tekee opettajille mahdolliseksi	Identiteetin välittämisen, koulutuksen ydintietojen ja oppimisen palveluissa syntyvän tiedon liikuttaminen rajapintaratkaisulla edistää

	<p>eriarvoisessa asemassa digitaalisten oppimisen.</p>	<p>palveluiden sujuvan käyttöönoton ja käyttämisen. DigiOne ekosysteemin kautta opettajille ja oppilaille saadaan tarjottua helpommin laaja kattaus palveluita joita palveluntarjoajat kehittävät jatkuvasti vastaamaan opetuksen ja käytettävyyden tarpeisiin.</p> <p>Riskit: lyhyellä tähtämällä: opettajien mahdollinen muutosvastarinta.</p>	<p>opettajien valmiuksia käyttää sähköisiä oppimisen palveluita. DigiOne ekosysteemin kautta tarjottavat palvelut ovat laadukkaita ja niitä kehitetään jatkuvassa yhteistyössä koulutuksen järjestäjien tarpeiden mukaan.</p> <p>Riskien välttäminen: koulutuksen järjestäjät huomioivat muutosjohtamisen osana DigiOne käyttöönottoa.</p>
<p>Työllisyys ja työelämä</p>	<p>Ei lisää työllisyyttä. Ei vaikuta nykyisiin työn prosesseihin.</p>	<p>Ei lisää työllisyyttä pitkällä aikajänteellä. Muuttaa työn prosesseja automaation ja tiedon saavutettavuuden avulla.</p>	<p>Sujuvat prosessit, joita hoidetaan sähköisillä palveluilla ja tiedon liikkuminen palveluiden välillä säästää työaika ammattiryhmittäin tuottavampaan työhön.</p>
<p>Turvallisuus</p>	<p>Ei edistä merkittävästi tietoturva tai -suojasioita. Tietosuojaprosessit ovat kaupunkikohtaisia ja niitä tehdään verrattain manuaalisesti. Rekisteröidyn oikeuksia turvataan vaihtelevilla tavoilla eikä käyttäjäsitoumukset pysy toimintaympäristön muutoksen vuoksi ajantasaisina.</p>	<p>Edistää tietoturva ja tietosuojaa. Tietosuojaprosessissa valmistellaan tarvittavat vaikutustenarvioinnit usean rekisterinpitäjän yhteisessä prosessissa. Palveluntarjoajan liittyminen DigiOne-ekosysteemiin edellyttää riittävää tietoturva ja -suojatasoa sekä osallistumista tietosuojakäsittelyyn. Prosessin avulla voidaan kehittää merkittävästi myös rekisteröidyn oikeuksia koskevia</p>	<p>Tuottaa myös taloudellista hyötyä yhdistäen eri kunnissa tehdyn tietosuojatyön yhden valmistelun alle.</p>

		ominaisuuksia tietosuojan osalta.	
Palveluiden taso	Ei muutosta tai hidasta kehitystä kuntalaisten sähköisiin palveluihin kasvatuksen ja oppimisen toimialalla	Merkittävä kehitys nykytilanteen palvelutasoon verrattuna kasvatuksen ja oppimisen sähköisissä palveluissa. Palveluiden kehittämisen potentiaali kasvaa merkittävästi tietojärjestelmien kokonaisuudistuksen nykyaikaistaessa ja yhtenäistäessä tiedon tallentamista ja käsittelyä.	DigiOne palvelualustan tieto- ja integraatioalustat tuovat koulutuksen ydintiedot yhtenäisiin tietomalleihin ja mahdollistavat tiedon käyttämisen nykytilannetta merkittävästi paremmin. Palvelualusta luo mahdollisuuksia palveluiden kehittymiselle.
Lapsivaikutukset	Ei muutoksia tietojen siirtymiseen liittyvissä toiminnoissa.	Muuttoliikkeessä ja kouluverkkomuutoksissa oppijoiden tietojen liikkuminen voidaan taata DigiOne tietoalustan vakiinnuttamien kansallisten tietomallien avulla. Oppijan siirtyessä koulusta toiseen tai kunnasta toiseen oppijan tietojen siirto on nykytilaan verrattuna kattavampaa ja sujuvampaa.	Yhtenäiset tietomallit takaavat tiedonsiirron sujuvuuden. Myös kansallisten tunnistumispalveluiden avulla tiedonsiirtojen luvittaminen alaikäistenkin kohdalla voidaan kehittää sujuvammaksi.
Lapsivaikutusten arviointi	Ei tietoa eri kuntien tilanteesta. Onko kasvatuksen ja oppimisen tietojärjestelmäkokonaisuuksista tehty lapsivaikutusten arviointia.	Hankkeessa tehdään lapsivaikutusten ennakoarviointi THL:n ohjeistuksen mukaisesti.	

Ympäristövaikutukset eli vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttämisen muutoksesta taikka toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikennetarkoituksista.

Vaikutusten tunnistaminen

Muutoksen kohde	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	Selvitettävä
Ihmisten elinolot, terveys ja viihtyvyys	X		

Maaperä, luonnon monimuotoisuus, ilmasto	X		
Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö		X	
Jokin muu, mikä			

Vaikutusten ennakoarviointi

Muutoksen kohde	Nolla-vaihtoehto	DigiOne	Perusteluja
Ilmasto	Ei pitkän aikavälin ilmastovaikutuksia	Pitkällä aikavälillä DigiOne tietöalustan tarjoama tietovaranto voi edistää esimerkiksi koulukuljetusten ja kaupunkien julkisen liikenteen suunnittelua ja optimointia, tilojen ja ruokahuollon optimointia, joilla vaikutusta päästöihin ja aiheutuviin kustannuksiin.	DigiOne esiselvityksessä kuvattu tietöalusta mahdollistaa kootun tiedon käyttämisen esimerkiksi eri koulujen oppilaiden koulun päättymisajoista ja koulumatkoista. Tulevaisuudessa kootun tiedon avulla voidaan suunnitella liikennettä, kuljetuksia, logistiikkaa ja tiloja tehokkaammin.
Terveys ja viihtyvyys	Ei muutoksia terveyteen ja viihtyvyyteen.	DigiOne hankkeen yksi päätavoitteista on parantaa oppijoiden hyvinvointia, ja hyvinvoinnilla on selkeä yhteys terveyteen ja viihtyvyyteen.	Vaikka DigiOnen lähtökohtana on hyvinvointi niissä konteksteissa, joissa kasvatusta, koulutusta ja opetusta tapahtuu on kuitenkin selvää, että varhaiskasvatuksen ja opiskelun rooli ja painoarvo lasten ja nuorten ja heidän perheidensä elämässä on niin suuri että kun hyvinvointi varhaiskasvatuksen ja koulun kontekstissa paranee, se paranee myös elämässä kokonaisuutena.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset eli vaikutukset, jotka kohdistuvat viranomaisten välisiin suhteisiin, viranomaisten tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamushenkilöiden (kh, kv, ltk) toimintaan, henkilöstöön, organisaatioon tai hallintoon.

Vaikutusten tunnistaminen

Muutos	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	Selvitettävä
Organisaation keskinäiset toimivaltamuutokset			X
Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat (esim. tilaaja-tuottajamalli, palvelusetelin käyttö jne.)			X
Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat	X		
Henkilöstön määrä, asema ja osallisuus	X		
Organisaation raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja muut uudet hallinnolliset tehtävät	X		
Jokin muu, esim. kielelliset velvollisuudet	X		

Vaikutusten ennakoarviointi

Muutoksen kohde	Nolla-vaihtoehto	DigiOne	Perusteluja
Organisaation keskinäiset toimivaltamuutokset	Ei muutoksia	DigiOne palvelualusta mahdollistaa prosessien ja siten työn uudelleen organisoinnin aiempaa optimaalisemmalla tavalla.	Tässä vaiheessa lopullisia muutoksia on vaikeaa arvioida. Jokaisen kunnan tulee määritellä mahdollisuudet hankkeen edetessä.
Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat (esim. tilaaja-tuottajamalli, palvelusetelin käyttö jne.)	Ei muutoksia	DigiOne synnyttää alustatalous ekosysteemin, joka luo myös mahdollisuuksia uusille malleille.	Tässä vaiheessa lopullisia muutoksia on vaikeaa arvioida. DigiOne palvelualustan omistajan yhdessä mukana olevien kuntien kanssa, tulee määritellä mahdollisuudet hankkeen edetessä.
Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat	Tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat muuttuvat vähän käytettäessä aiempia tietojärjestelmäkokonaisuuksia. Toimintakulttuurin muuttuminen on hidasta ja nykyiset tietojärjestelmäkokonaisuudet eivät tue toimintakulttuurin muutosta.	Hyödyt: Tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat muuttuvat merkittävästi. Nykyaikaiset tietojärjestelmät ja uudet teknologiat muuttavat työtä ja tehtäviä voidaan suunnata enemmän oppijoiden kohtaamiseen ja	Opettajien työtä pyritään auttamaan tuomalla työhön liittyvä tieto helposti hyödynnettäväksi. Automaation ja prosessien kehittämisen avulla opettajan hallinnollisia ja viestinnällisiä tehtäviä voidaan vähentää ja

		<p>tukemiseen.</p> <p>Riskit: lyhyellä aikavälillä - muutostarinta. Puuttuvat kyvykkyudet (ihmisten ja organisaatioiden kyky käyttää uusia palveluita).</p>	<p>opettajille jää enemmän aikaa oppijoiden tukemiseen. Koulutuksen järjestäjän muun henkilökunnan toimintaa voidaan tehostaa sujuvalla tiedon liikkumisella eri tietojärjestelmien välillä.</p> <p>Moniammatillinen yhteistyö ja kodin ja koulun välinen yhteistyö oppilaiden hyvinvoinnin eteen tulee helpommaksi tiedon yhteentoimivuuden ja ajantasaisuuden ansiosta ja yhteistyö on sujuvampaa automatisaation tukiessa ryhmien työskentelyä.</p> <p>Riskien välttäminen: koulutuksen järjestäjät huomioivat muutosjohtamisen osana DigiOne käyttöönottoa.</p>
Henkilöstön määrä	Ei muutoksia henkilöstön määrään.	DigiOne palvelukokonaisuuden käyttöönoton aikana aiheutuu henkilöstön määrän lisäystä. Pitkällä tähtäimellä henkilöstön määrä voi vähentyä tai tehtävät kohdentua toisella tavalla.	Prosessien kehittämisen ja automaation avulla jotkin tehtävät voivat vähentyä siinä määrin että siitä voi aiheutua henkilöstövaikutuksia.
Henkilöstön osallisuus	Nykyistä tietojärjestelmäkokonaisuutta käyttää merkittävä osa kunnan henkilöstöstä.	DigiOne palvelukokonaisuuden käyttäjinä on merkittävä osa kunnan henkilöstöstä. Sähköisten palveluiden muutos koskettaa siis laajaa joukkoa henkilöstöstä.	Digitaalisen palvelukokonaisuuden muutos edellyttää hallitun muutosjohtamisen kokonaisuuden toteuttamista kunnassa. Onnistuneen muutosjohtamisen avulla kehittyneet prosessit ja toimivat sähköiset palvelut voivat edistää työn suorittamista ja oppijoiden oppimista.

Organisaation raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet	Käytössä oleva tietojärjestelmäkokonaisuus tuottaa tiedot raportointia, selvityksiä ja tiedottamisvelvoitteita varten.	DigiOne tietotalustan yhtenäiset tietomallit ja integraatiot kansallisiin tietovarantoihin mahdollistavat raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteiden hoitamisen. DigiOne tietotalusta mahdollistaa velvoitteiden hoitamiseen liittyvien tehtävien kehittämistä laadun parantamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi.	Prosessien kehittäminen ja nykyaikaiset teknologiat mahdollistavat velvoitteissa käytetyn tiedon laadun parantamisen ja ajantasaisuuden edistämisen.
Saavutettavuuteen liittyvät vaatimukset	Saavutettavuusvaateet pysyvät nykyisellä tasolla.	DigiOne palveluiden käyttäjäryhmissä tulee olemaan yksilöitä joilla on erityisvaatimuksia saavutettavuuden näkökulmasta (mm. kielitaito, aistivammat, taloudelliset rajat laitteiden ja yhteyksien käytölle). DigiOne ekosysteemin palveluiden tulee täyttää saavutettavuuden vaatimukset jotka ovat linjassa valtakunnallisten ohjeiden kanssa. Riskit: Saavutettavuusvaatimukset eivät riitä varmistamaan kaikkien oppilaiden ja huoltajien pääsyä DigiOne-palveluiden pariin.	Saavutettavuusvaatimuksilla voidaan varmistaa että digitaalisten palveluiden käyttökokemus ja käytettävyys täyttää halutut erityiskriteerit. Riskinä kuitenkin on pääsy digitaalisten palveluiden pariin, eli pystyykö huoltaja tarjoamaan oppilaalle tarvittavat välineet ja yhteydet palveluiden käyttöön. Riskien välttäminen: Sähköisten palveluiden käyttöön tarvittavia laitteita ja yhteyksiä pitäisi kyetä tarjoamaan koulutuksenjärjestäjän puolesta saavutettavuuden näkökulmasta.

Taloudelliset vaikutukset eli vaikutukset kunnan tulo- tai menotalouteen.

Vaikutusten tunnistaminen

Muutos	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	Selvitettävä
Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen			X
Yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky ja markkinoiden toimivuus	X		
Kunnallistalouden yhteisöjen rahoitus, voimavarojen jako, työllisyys ja tuottavuus	X		
Palvelutuotannon muutos	X		
Jokin muu, mikä			

Vaikutusten ennakoarviointi

Muutoksen kohde	Nolla-vaihtoehto	DigiOne	Perusteluja
Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen	Oppijalle ja huoltajille ei pystytä tarjoamaan uusia ja innovatiivisia palveluita kustannusten nousun takia	DigiOnella tavoitellaan parempia oppimistuloksia ja hyvinvointia. Osa perheistä valitsee asuinpaikkansa hyvien päiväkotien/varhaiskasvatusten ja koulujen perusteella. DigiOnessa mukana olevat kunnat voivat olla houkuttelevampia asuinpaikkoja verrattuna sellaisiin kuntiin, jotka eivät ole mukana.	Kotitalouksien käyttäytymiseen vaikuttaa merkittävä määrä tekijöitä, joten näitä vaikutuksia voidaan selvittää vasta jälkikäteen. Myös sillä on merkittävä vaikutus, kuinka laajasti ja nopeasti DigiOne otetaan käyttöön eri kunnissa.
Yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky ja markkinoiden toimivuus	Ei suurta muutosta vallitsevaan tilanteeseen nykyisin markkinassa toimivien yritysten toiminnan kannalta. Markkina pysyy suljettuna ja uusien palveluntarjoajien pääseminen markkinoille hyvin vaikeaa	Yrityksillä on mahdollisuus liittyä DigiOne palvelualueen ympärille muodostuvaan ekosysteemiin ja hyödyntää palvelualueen tarjoamia rajapintoja sekä tietovarantoja omien tuotteiden kehittämiseen. Kuntien näkökulmasta tavoitteena on innovatiivisten palveluiden lisääntyminen markkinoilla. Toimialla kansallisella alustalla yritykset voivat edistää toimintaedellytyksiä ään myös kansainvälisesti.	DigiOne ekosysteemiin liittyneet yritykset voivat edistää tuotteidensa yhteentoimivuutta DigiOne ekosysteemin luoman rakenteen avulla. Ekosysteemin yhteiset toimintamallit vähentävät myös yritysten kustannuksia, kun toimintamallit ja prosessit on standardoitu (rajapinnat, tietomallit, hankinta, tietosuojat, käyttöönnotto)
Palvelutuotannon muutos	Ei muutosta palvelutuotantoon.	Palvelutuotanto muuttuu sähköisten tietojärjestelmien	Tietojärjestelmien välillä liikkuvan tiedon

		kehittymisen myötä. Eri tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistaminen edellyttää ylimääräistä työtä siirtymisaikana.	harmonisointi ja aiemmissa järjestelmissä syntyneen tiedon mukauttaminen sovittuihin tietomalleihin edellyttää työtä ja aiheuttaa siten kustannuksia DigiOne palvelualustaa käyttöönotettaessa.
Kunnallistalouden rahoitus	Ei muutoksia kustannusvaikutuksien lyhyellä tähtämellä	Alussa kuntien kustannukset lisääntyvät kun kunnille tulee liittymismaksu palveluun joka on xx / oppija ja sen lisäksi maksetaan ylläpitomaksua joka tulee olemaan X-XX € / oppija / vuosi. Näillä maksuilla kehitetään DigiOnen palveluita kattamaan koko oppijan elinkaari.	Liittymismaksut ja panostettavat resurssit lyhyellä aikajänteellä
Kunnallistalouden rahoitus	Jos kunnat eivät lähde mukaan DigiOneen niin kuntien kustannukset tulevat nousemaan ja palvelut pilkkoutuvat monen pienempään osaan. Tällöin esimerkiksi tiedolla johtamisen hankaloituu ja digitalisaation tuomien hyötyjen ja kustannusten hillitsemisen ulosmittaaminen on vaikeaa.	Digitalisaatio edellyttää merkittäviä investointeja tulevaisuudessa. Tavoitteena on, että kuntien välisen yhteistyön ja synergian avulla kustannukset per kunta vähenisivät tai olisivat korkeintaan nykyisellä tasolla palveluiden parantuessa. Myös ulkopuolisen rahoituksen (esim. valtio tai EU) saaminen on helpompaa, koska investoinnista saatavat hyödyt ovat skaalattavissa kaikille palvelualustan kunnille yksittäisten kuntien sijaan.	DigiOne ylläpitomaksut ja panostettavat resurssit pitkällä aikajänteellä

//pitäisi pystyä "ketjuttamaan" vaikutuksia, kuvaamaan siis vaikutusten keskinäisiä siteitä (esim ylhäällä -yhdenvertaisuus- otsikon alla sanotaan laitteiden ja yhteyksien saavutettavuus voi asettaa kuntalaisia (ja etenkin kansalaisia) eriarvoiseen asemaan, lääkkeenä voisi olla että koulutuksenjärjestäjä tarjoaisi laitteet -> taloudellinen vaikutus, kunnilta palaa rahaa laitteisiin.